

EITEM AR YR AGENDA: 12

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

21 Medi 2015

RHEOLI'R TRYSORLYS A DANGOSYDDION DARBODUS

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd

Diben yr Adroddiad

- 1 Mae'n un o ofynion Cod Materion Ariannol CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf fod y Dangosyddion Darbodus yn cael eu monitro'n rheolaidd, a bod unrhyw newidiadau sylweddol yn cael eu cymeradwyo. Felly hefyd, dan God Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys, mae angen i unrhyw newidiadau i bartïon i gontract yr Awdurdod gael eu hadrodd i'r Aelodau.
- 2 Cyflwynwyd yr adroddiad hwn i'r Pwyllgor Archwilio ar 14 Medi 2015 er mwyn adolygu cynnwys yr adroddiad cyn ei gyflwyno i'r Awdurdod Tân ac Achub. Nid oedd gan Aelodau'r Pwyllgor Archwilio unrhyw sylwadau pwysig ac nid oeddent yn gallu canfod unrhyw risgiau mawr yn yr adroddiad, a byddent yn argymhell ei fod yn cael ei gymeradwyo gan yr Awdurdod.

Cyflwyniad

- 3 Cafodd y Dangosyddion Darbodus a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2015-2016 eu cymeradwyo gan yr Awdurdod Tân ac Achub ar 16 Mawrth 2015. Ers iddynt gael eu cymeradwyo, mae'r Dangosyddion Darbodus a amcangyfrifwyd ar gyfer 2015-2016 ymlaen wedi newid. Hefyd, bu benthyciadau newydd, a newidiadau i'r rhestr o bartïon i gontract.

Dangosyddion Darbodus 2015-2016

- 4 Mae'r Dangosyddion Darbodus ar gyfer 2015-2016 wedi newid oherwydd bod y gwariant mewn gwirionedd ar y rhaglen gyfalaf ar gyfer 2014-2015 yn llai na'r alldro amcanol. Isod, ceir esboniad o'r hyn y mae pob Dangosydd Darbodus yn ei olygu:

- mae'r Gofyniad Cyllid Cyfalaf yn fesur o'r ddyled tymor hir sydd ei hangen i gefnogi rhaglen gyfalaf yr Awdurdod
- mae'r Ffin Weithredol yn fesur o uchafswm posib y ddyled allanol, gan ragweld llifiadau arian yn mynd i fyny ac i lawr
- y Terfyn Awdurdodedig yw amcangyfrif o'r uchafswm y gallai'r Awdurdod ei fenthycu yn seiliedig ar asesiad o ofynion gweithredol a risgiau allanol.

5 Mae'r tri dangosydd allweddol hyn wedi newid ar gyfer 2015-2016. Mae gwariant cyfalaf wedi cynyddu'n uwch na'r amcangyfrif gwreiddiol, a hynny oherwydd bod cynlluniau na chwblhawyd yn llwyr yn 2014-2015 yn mynd drosodd i 2015-2016. Mae Atodiad A yn rhestru'r dangosyddion a adroddwyd ym mis Mawrth, ynghyd â'r dangosyddion diwygiedig.

Benthyciadau Newydd

6 Hyd yn hyn eleni, cymerwyd tri benthyciad newydd gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB) i ddisodli benthyciad sydd wedi aeddfedu ac i gefnogi'r rhaglen cyfalaf. Mae gan yr Awdurdod werth £8,000,000 o fenthyciadau tymor byr wedi'u cymryd allan gyda awdurdodau lleol eraill gan fod y cyfraddau llog yn is na'r hyn a gynigid gan y PWLB. Ar hyn o bryd adnewyddir £7,000,000 o'r benthyciadau hyn gyda awdurdodau lleol eraill pan maent yn aeddfedu, yn dibynnu ar y cyfraddau llog sydd ar gael ar y pryd. Cymerwyd benthyciad tymor byr ym mis Gorffennaf i helpu gyda'r llif arian ond pan yr aeddfedir ym mis Medi ni chaiff ei ddisodli. Dyma fanylion y benthyciadau:-

Prifswm £	Cyfradd %	Dyddiad y Benthyciad	Cyfnod	Darparwr y Benthyciad
1,000,000	1.97	05/05/2015	8 ½ blynedd	PWLB
1,000,000	1.91	29/05/2015	7 ½ blynedd	PWLB
1,000,000	1.97	30/06/2015	6 ½ blynedd	PWLB
2,000,000	0.28	13/05/2015	5 mis	Comisiynydd Heddlu a Throsedd Heddlu Gwent
2,000,000	0.42	28/05/2015	5 mis	Cyngor Metropolitaidd Calderdale
1,000,000	0.50	29/05/2015	6 mis	Cronfa Bensiwn Cyngor Sir Derby
2,000,000	0.50	29/05/2015	6 mis	Cronfa Bensiwn Cyngor Sir Derby

Partïon i Gontract a Buddsoddiadau

7 Roedd y strategaeth fuddsoddi ar gyfer 2015-16, a gafodd ei chymeradwyo gan yr Aelodau ym mis Mawrth, yn cynnwys cymeradwyo'r meini prawf canlynol ar gyfer partïon i gontract

- (1) Y Swyddfa Rheoli Dyledion yn y Trysorlys – terfyn £5m
- (2) Awdurdodau Lleol (ac eithrio y gyfradd wedi ei chapio) – terfyn £2m
- (3) Pob banc Prydeinig a Gwyddelig a'u his-gwmnïau sydd â chyfraddiad da (Fitch neu debyg). Ar hyn o bryd, diffinnir hyn fel:

Tymor byr	F1
Tymor hir	A
Cyfradd Dichonoldeb	bbb

Terfyn - £5m

Defnyddir banciau sydd â'u cyfraddiad yn disgyn yn is na'r rhai yn y tabl uchod os bydd adnau cyfanwerthol yn dod dan warant y llywodraeth, a'r adnau'n disgyn o fewn telerau'r gwarant.

- (4) Mae gan bob Cymdeithas Adeiladu sydd â chyfraddiad (fel gyda'r sector bancio) derfyn benthyca sy'n £2m.
  - (5) Mae gan Gymdeithasau Adeiladau sydd heb gyfraddiad, ond sydd ag asedau sy'n £1 biliwn neu ragor, derfyn sy'n £2m gyda therfyn amser o 9 mis.
- 8 Ceir rhestr o'r partïon cyfredol i gontract yn Atodiad B, bu rhai newidiadau i'r rhestr ers yr adroddiad diwethaf i'r Aelodau.
- 9 Y prif egwyddor sy'n llywodraethu meini prawf buddsoddi'r Awdurdod yw sicrwydd ei fuddsoddiadau. Mae'r ansicrwydd ynghylch teilyngdod credyd ei bartïon i gontract wedi lleihau ac mae ymgynghorwyr ein trysorlys nawr yn argymhell y dylai'r terfyn amser ar gyfer buddsoddiadau fod yn uchafswm o 6 mis, mae hyn wedi cynyddu o'r cyngor blaenorol mai uchafswm o 3 mis y dylai fod. Ar hyn o bryd, mae'r arian dros ben sydd i'w fuddsoddi yn uwch na'r hyn y mae'r Awdurdod yn ei ddal fel arfer gan fod y Grant Atodol blynyddol gan Lywodraeth Cymru, at y pensiynau, newydd ddod i law. Mae'r arian dros

ben yn cael ei fuddsoddi mewn dau gyfrif galw gyda Barclays a'r Bank of Scotland, sy'n caniatáu mynediad at yr arian ar unwaith. Gan fod taliadau pensiwn yn cael eu gwneud drwy gydol y flwyddyn, bydd lefel yr arian dros ben yn gostwng. Dyma'r buddsoddiadau a ddelid ar 21 Awst.

Prifswm £	Cyfradd %	Dyddiad y Benthyciad	Cyfnod	Darparwr y Benthyciad
3,080,000	0.45	N/A	Call	Barclays
900,000	0.40	N/A	Call	Bank of Scotland

Argymhellion

10 Argymhellir fod Aelodau yn:

- (i) cymeradwyo'r Dangosyddion Darbodus diwygiedig a nodir yn Atodiad A;
- (ii) nodi'r Partion i Gontract a restrir yn Atodiad B;
- (iii) nodi'r benthyciadau newydd.

DANGOSYDDION DARBODUS

		2014/15 £	2015/16 £	2016/17 £
1	Gwariant Cyfalaf			
	Dangosydd Gwreiddiol	10,802,630	5,268,000	2,515,000
	Dangosydd Newydd	12,183,962	5,268,000	2,515,000
2	Gofyniad Cyllid Cyfalaf			
	Dangosydd Gwreiddiol	37,656,038	39,425,456	38,868,389
	Dangosydd Newydd	37,271,769	39,023,991	38,452,303
3	Terfyn Awdurdodedig			
	Dangosydd Gwreiddiol	39,656,038	41,425,456	40,868,389
	Dangosydd Newydd	39,271,769	41,023,991	40,452,303
4	Ffin Weithredol			
	Dangosydd Gwreiddiol	37,656,038	39,425,456	38,868,389
	Dangosydd Newydd	37,271,769	39,023,991	38,452,303
5	Cymhareb y Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net			
	Dangosydd Gwreiddiol	9.76%	10.98%	11.21%
	Dangosydd Newydd	9.37%	12.51%	12.94%
6	Ardrawiad Cynyddrannol y Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf ar y Cyfraniadau gan yr Awdurdodau Cyfansoddol			
	Dangosydd Gwreiddiol	135,000	1,038,000	1,654,000
	Dangosydd Newydd	171,000	1,132,000	1,293,000

PARTIÖN I GONTRACT BUDDSODDIADAU

Banciau – £5m o Derfyn

Barclays, HSBC, Lloyds, Santander UK a Bank of Scotland.

Llywodraeth Ganol – £5m o Derfyn

Swyddfa Rheoli Dyledion

Awdurdodau Lleol - £2m o Derfyn

Pob un ac eithrio'r rhai sy'n agored i gyfyngiad treth cyngor a praeseptiau dan Ran 1 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 h.y. wedi eu 'capio' yn y flwyddyn ariannol gyfredol.

Cymdeithasau Adeiladu (cyfraddedig) - £2m o Derfyn

Nationwide

Cymdeithasau Adeiladu (Asedau yn £1bn) - £2m/9mis o Derfyn

Cambridge, Coventry, Cumberland, Leeds, National Counties, Nottingham, Progressive, Saffron a Yorkshire.